Lietas arhīva Nr. K68-0201-22/10
ECLI:LV:RPPT:2022:0411.11096132915.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2022.gada 11.aprīlī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnese M.Bite
ar sekretāru /pers.M/, tulci /pers.N/
piedaloties prokurorei Valsts amatpersona
atklātā tiesas sēdē videokonferences režīmā Rīgā, Mazā Nometņu ielā 39, iztiesāja krimināllietu, kurā **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas un 15.panta ceturtās daļas, 175.panta trešās daļas un, tiesas izmeklēšanā

k o n s t a t ē j a:

/pers. A/ izdarīja svešas mantas tīšu bojāšanu un iznīcināšanu, un tieši:

2015.gada 18.jūnijā, pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, bet ne vēlāk kā līdz plkst.02.51, /pers. A/, būdams alkohola, narkotisko un psihotropo vielu ietekmē, atrodoties pie vasaras mājas /adrese/, kas pieder /pers. B/, mantkārīga motīva vadīts un zādzības izdarīšanas nolūkā, nolēma noņemt loga stiklu un iekļūt vasaras mājā. Īstenojot savu noziedzīgo nodomu, /pers. A/, pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrotā veidā, tīši, izņemot no loga rāmja loga stiklu 5 *euro* vērtībā, to sasita, pēc kā, lai iekļūtu pa logu vasaras mājā, uzkāpa uz puķu poda 10 *euro* vērtībā, kas bija piekarināts zem loga, kā rezultātā tā stiprinājumi nolūza un puķu pods nokrita zemē.

Tādējādi /pers.A/tīši sabojāja /pers. B/ piederošo mantu 10 *euro* vērtībā un tīši iznīcināja /pers. B/ piederošo mantu 5 *euro* vērtībā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā.

Turklāt **/pers. A/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenas nolaupīšanas (zādzība) mēģinājumu, iekļūstot citā telpā**, un tieši:

2015.gada 18.jūnijā, pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, bet ne vēlāk kā līdz plkst.02.51, /pers. A/, būdams alkohola, narkotisko un psihotropo vielu ietekmē, atrodoties pie vasaras mājas /adrese/, kas pieder /pers. B/, pēc iepriekš minētās svešas mantas tīšas bojāšanas, mantkārīga motīva vadīts, pa logu iekļuva vasaras mājā un no virtuves telpā esošā skapīša paņēma vienu pudeli viskija "*Jack Daniels*", 11,15 *euro* vērtībā, vienu pudeli brendija "*Hectors*" 15 *euro* vērtībā un vienu pudeli mājas vīna 10 *euro* vērtībā, kuras, sagatavojot iznešanai, salika zem loga. /pers. A/ savu noziedzīgo nodomu, kas bija vērsts uz svešu mantu zādzību, neizdevās novest līdz galam no savas gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, jo notikuma vietā ieradās vasaras mājas īpašnieks /pers. B/, kurš /pers. A/ aizturēja.

Tādējādi, /pers. A/, iekļūstot citā telpā, mēģināja slepeni nolaupīt /pers. B/ mantu 40 *euro* vērtībā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā, 175.panta trešajā daļā.

Tiesas sēdē apsūdzētais savu vainu viņam celtajās apsūdzībās pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas un pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas, 175.panta trešās daļas atzina pilnībā un lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, paskaidrojot, ka ir saprotama pierādījumu pārbaudes neveikšanas būtība un procesuālās sekas. Atzina cietušā /pers. B/ pieteikto kaitējuma kompensāciju pilnā apmērā.

Tiesa atzīst, ka lietas materiālu pārbaudes rezultātā ir iegūta pārliecība, ka tie apstiprina apsūdzētā vainu, prokurors neiebilda pierādījumu pārbaudes neveikšanai, līdz ar to, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta noteikumiem, tiesas sēdē pieņemts lēmums neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Tiesa konstatē visu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopumu, kvalificējošās pazīmes, lai /pers. A/ darbības atzītu par noziedzīgām un kvalificē tās pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas, t.i., svešas mantas tīšu bojāšanu un iznīcināšanu; pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas, 175.panta trešās daļas, t.i., svešas kustamas mantas slepenas nolaupīšanas (zādzība) mēģinājumu, iekļūstot citā telpā.

No apsūdzības faktisko apstākļu izklāsta nepārprotami izriet, ka apsūdzētais ar savām tīšām, prettiesiskām darbībām ir vērsies pret īpašumu, apdraudot cietušā /pers. B/ mantiskās intereses, nodarot mantisku zaudējumu cietušajam /pers. B/.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētais ir sodāms par šiem noziedzīgiem nodarījumiem un, nosakot sodu un tā mēru, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta noteikumiem, ņem vērā noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo un ceturto daļu, apsūdzētais izdarīja vienu mazāk smagu un vienu smagu noziegumu.

Par atbildību mīkstinošiem apstākļiem saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, tiesa katrā noziedzīgā nodarījumā atzīst apsūdzētā savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Par atbildību pastiprinošiem apstākļiem saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu un 12.punktu tiesa atzīst, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu un tie izdarīti alkohola, narkotisko un psihotropo vielu ietekmē.

Par apsūdzētā personību noskaidrots, ka /pers. A/ dzimis /datums/Rīgā, Latvijas Republikas pilsonis, apgādībā nepilngadīgs bērns, pirms apcietinājuma strādāja algotu darbu, ar vidējo speciālo izglītību, neprecējies, faktiskā dzīvesvieta pirms apcietinājuma – /adrese/, iepriekš vairākkārt sodīts par mantiska rakstura noziegumiem, t.sk.:

- 2019.gada 7.oktobrī Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, 51.panta, ar brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu 1 (vienu) mēnesi. Spriedums stājies spēkā 2019.gada 18.oktobrī.

- 2019.gada 28.oktobrī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas, 180.panta pirmās daļas ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem. Spriedums stājies spēkā 2019.gada 28.decembrī.

Ar Zemgales rajona tiesas 2020.gada 26.februāra lēmumu noteikts galīgais sods pēc spriedumu kopības - brīvības atņemšana uz 1 (vienu) gadu 2 (diviem) mēnešiem. Lēmums stājies spēkā 2020.gada 14.martā. Brīvības atņemšanas sods izciests 2020.gada 4.decembrī.

- 2021.gada 13.oktobrī ar Rīgas Ziemeļu prokuratūras prokurora priekšrakstu par sodu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz 140 (viens simts četrdesmit) stundām.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2022.gada 8.marta lēmumu ar Rīgas Ziemeļu prokuratūras 2021.gada 13.oktobra prokurora priekšrakstu par sodu neizciestais sods 132 (viens simts trīsdesmit divas) piespiedu darba stundas aizstātas ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 33 (trīsdesmit trīs) dienām. Uz sprieduma pieņemšanas dienu lēmums nav stājies spēkā.

- 2022.gada 16.martā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas (divi noziedzīgi nodarījumi), Krimināllikuma 50. panta pirmās un otrās daļas, galīgais sods noteikts brīvības atņemšana uz 5 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto un piekto daļu soda izciešanas termiņā ieskaitīts aizturēšanā pavadītais laiks no 2021.gada 2.decembra plkst.14.34 līdz 2021.gada 3.decembrim plkst.11.00 (viena diena), no 2021.gada 9.decembra plkst.14.37 līdz 2021.gada 10.decembri plkst.12.00 (viena diena). Spriedums stājies spēkā 2022.gada 1.aprīlī.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ievērojot Krimināllikuma 35.pantā noteiktos principus par sodu un tā mērķi, noklausoties apsūdzētā paskaidrojums un prokurora viedokli, tiesa uzskata, ka sods atbilstoši Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas sankcijai nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā, bet sods atbilstoši Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas, 175.panta trešās daļas sankcijai nosakāms brīvības atņemšanas veidā.

Krimināllikuma 50.panta pirmā daļa noteic, *ja persona izdarījusi vairākus patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, tiesa, taisot spriedumu, nosaka sodu atsevišķi par katru noziedzīgo nodarījumu.*

Krimināllikuma 50.panta trešā daļa nosaka, ka, *ja vismaz viens noziedzīgais nodarījums, kas veido noziedzīgu nodarījumu kopību, ir smags vai sevišķi smags noziegums, galīgais sods tiek noteikts, pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus. Šādā gadījumā kopējais soda apmērs vai laiks drīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, bet ne vairāk kā par pusi no maksimālā soda apmēra vai laika, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.*

Tā kā apsūdzētais ir izdarījis divus patstāvīgus noziegumus no kuriem viens ir mazāk smags, otrs smags noziegums, kuri izdarīti 2015.gada 18.jūnijā, tad sods apsūdzētajam nosakāms pēc noziedzīgu nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu, piemērojot daļēju sodu saskaitīšanu, lai stimulētu apsūdzētā atbildību resocializācijas pasākumu īstenošanā un soda efektivitātes kritēriju sasniegšanā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumiem galīgo sodu noska, *ja pēc sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās konstatēts, ka persona vainīga vēl citā noziedzīgā nodarījumā, ko tā izdarījusi pirms sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās pirmajā lietā.*

/pers. A/ galīgais sods nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļas noteikumiem, jo noziedzīgos nodarījumus šajā lietā /pers. A/ izdarīja pirms Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2022.gada 16.marta sprieduma spēkā stāšanās 2022.gada 1.aprīlī.

Kriminālprocesa likuma 14.panta pirmā daļa noteic, ka *ikvienam ir tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tas ir, bez neattaisnotas novilcināšanas. Kriminālprocesa pabeigšana saprātīgā termiņā ir saistīta ar lietas apjomu, juridisko sarežģītību, procesuālo darbību daudzumu, procesā iesaistīto personu attieksmi pret pienākumu pildīšanu un citiem objektīviem apstākļiem.*

Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punkts noteic, *ja tiesa konstatē, ka nav ievērotas personas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tā var šo apstākli ņemt vērā pie soda noteikšanas un sodu mīkstināt.*

Eiropas Cilvēktiesību tiesa spriedumā lietā Ž. pret Latviju atzinusi, ka lietas atrašanās bez virzības vairāk nekā vienu gadu ir liels bezdarbības posms (Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2008.gada 24.janvāra spriedums lietā Ž. pret Latviju, iesniegums Nr. 14755/03). Savukārt gadījumos, kad procesa norise tiek vilcināta un procesa ilgums kļūst nesaprātīgs sakarā ar kādas procesā iesaistītas personas neierašanos uz tiesas sēdēm, tad izšķirošs būs jautājums par to, vai valsts ir spērusi visus iespējamos un saprātīgos soļus, lai nodrošinātu procesā iesaistīto personu ierašanos un ātrāku procesa norisi *(Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2004.gada 20.janvāra sprieduma lietā „G.K. v. Poland", iesnieguma Nr. 38816/97, 102.punkts).*

Ņemot vērā to, ka krimināllieta /pers. A/ apsūdzībā ir tikai par diviem noziedzīgiem nodarījumiem, krimināllietā ir tikai viens apsūdzētais, kriminālprocess uzsākts 2015.gada 18.jūnijā, tikai 2021.gada 1.jūnijā saņemts tiesā, krimināllietas materiāli apkopoti vienā sējumā, nav konstatējams, ka apsūdzētais būtu apzināti vilcinājis tiesas izmeklēšanu. Kopējais kriminālprocesa ilgums gandrīz 6 gadi ir nesamērīgi ilgs konkrētā lietā un ir atzīstams, ka ir pārkāptas apsūdzētā /pers. A/ tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, līdz ar to, tiesa uzskata, ka, nosakot sodu apsūdzētajam, piemērojami Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumi.

Nosakot sodu apsūdzētajam, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 46.pantā paredzētos un tiesas sēdē noskaidrotos apstākļus - apsūdzētā tiesas sēdē pausto attieksmi pret izdarīto, kā arī ņem vērā to, ka viņš izmantoja savas Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar procesa virzītāju, izvēloties vienkāršāku procesa veidu.

Nosakot sodu, tiesa ņem vērā arī to, ka /pers. A/ ir sodīts, tajā skaitā, par mantiska rakstura noziedzīgiem nodarījumiem, tādējādi secinot, ka agrāk piespriestie sodi nav panākuši, ka viņš vairāk neizdara likumpārkāpumus, atzīstot, ka tikai sods brīvības atņemšanas veidā var sasniegt piemērotā soda mērķi.

Tiesa atzīst, ka Krimināllikuma 35.pantā paredzētais soda preventīvais mērķis, tas ir, aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, konkrētajā gadījumā ir sasniedzams ar apsūdzētā izolēšanu no sabiedrības, kā to lūdza valsts apsūdzības uzturētājs.

Tiesas ieskatā, ar lietā esošajiem materiāliem apstiprinās, ka /pers. A/ ir persona ar izteikti zemu subjektīvās uzvedības kontroles līmeni, kas savus sociālos aspektus un intereses tendenciozi risinājis ar prettiesiskām darbībām, neņemot vērā sabiedrībā pastāvošās tiesību normas un sabiedrības intereses kopumā, konstatējot, ka apsūdzētais agrāk vairākkārt sodīts par mantiska rakstura noziegumu, t. sk., zādzību, izdarīšanu.

Neskatoties uz agrāk veiktajām prettiesiskajām darbībām, tiesas sēdē apsūdzētais paskaidroja, ka, viņa apgādībā ir nepilngadīga meita, pirms ieslodzījuma strādāja algotu darbu ar darba algu 1100 *euro* pirms nodokļu nomaksas, apreibinošas vielas nelietoja, līdz ar to tiesa uzskata, ka, ievērojot apsūdzētā sociāli aktīvo vecumu, viņam nav nosakāms pārāk bargs sods, tādējādi neliedzot iespēju laboties, uzskatot, ka prokurora lūgtais sods atzīstams par samērīgu un atbilstīgu Krimināllikuma 35.pantā norādītajam soda mērķim.

/pers. A/ aizturēts 2015.gada 18.jūnijā plkst.04.11 (l.l.51) un atbrīvots 2015.gada 19.jūnijā plkt.13.10 (l.l.58), t.i., divas dienas, kas saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta nosacījumiem ieskaitāmas soda termiņā.

Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Kurzemes iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas 2015.gada 19.jūnija lēmumu /pers.A/ piemērots drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā (l.l.64), 2017.gada 18.septembrī piemērotais drošības līdzeklis atcelts. (l.l.82)

Tiesa secina, ka sprieduma izpildes nodrošināšanas nolūkā /pers.A/ līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim piemērojams drošības līdzeklis – apcietinājums.

Par cietušo kriminālprocesā atzīts /pers. B/ (l.l.5), kurš pieteicis kaitējuma kompensāciju par mantisko zaudējumu 15 EUR apmērā (l.l.12-13.,173), ko apsūdzētais atzina pilnā apmērā, līdz ar to minētais zaudējums atlīdzināms pieteiktajā apmērā.

Pamatojoties uz augstākminēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350-352., 511., 512., 514., 520.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

/pers. A/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā un Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā, 175.panta trešajā daļā, un sodīt:

- pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi 15 (piecpadsmit) dienām;

- pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas, 175.panta trešās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot sodus, noteikt brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu daļēji pieskaitīt sodu, kas noteikts ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2022.gada 16.marta spriedumu un galīgo sodu noteikt brīvības atņemšanu uz 10 (desmit) mēnešiem.

Soda izciešanas termiņu skaitīt no 2022.gada 11.aprīļa.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu, soda izciešanas termiņā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2015.gada 18.jūnija plkst.04.11 līdz 2015.gada 19.jūnija plkst.13.10, t.i., divas dienas un daļēji izciesto sodu pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2022.gada 16.marta sprieduma - no 2021.gada 2.decembra plkst.14.34 līdz 2021.gada 3.decembra plkst.11.00, t.i., viena diena, no 2021.gada 9.decembra plkst.14.37 līdz 2021.gada 10.decembrim plkst.12.00, t.i., viena diena un no 2022.gada 1.aprīļa līdz 2022.gada 10.aprīlim.

/pers. A/ līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim piemērot drošības līdzekli – apcietinājumu.

Cietušā /pers.B/ kaitējuma kompensācijas pieteikumu EUR 15 (piecpadsmit *euro*) apmērā, apmierināt. Piedzīt no /pers. A/ par labu /pers. B/ EUR 15 (piecpadsmit *euro*).

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta ceturto daļu tikai daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilna sprieduma teksta pieejamības diena - 2022.gada 3.maijā.

Tiesnese (paraksts) M.Bite